

Z A P I S N I K
9. sjednice ŽUPANIJSKOG POVJERENSTVA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA
održane dana 10. svibnja 2016. godine

Sjednicu je u 11,30 sati otvorila predsjednica Povjerenstva Irene Gregorović-Filipčić.

Sjednici su bile nazočne članice Povjerenstva: Irene Gregorović-Filipčić, Jadranka Tomašić, Ivanka Bralić, Milena Kraljević, Kristina Posilović, Gordana Kovačević, Ljiljana Mataija-Gulić, Sanja Tamarut i Gordana Saršon

Ostali nazočni: Dijana Ljubanović, Udruga B.a.B.e.; Aitanga Drog, Matica umirovljenika Grada Rijeke; Ana Turina, Centar za participaciju žena u društvenom životu; Helena Ninković Budimlija, Dječji vrtić Vladimir Nazor Kastav; Alessandra Selak, Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Grada Opatije; Marina Kocijan Ratkajec, Sv. Ana – Caritasov dom za žene i djecu-ŽON Rijeka; Davorica Guštin, Dječji vrtić Rijeka; Ankica Perhat, Odjel za zdravstvo i socijalnu skrb Grada Rijeke; Marijana Vargić, SOS telefon – Grad Rijeka; Tina Kovačić, SOS telefon – Grad Rijeka; Katarina Mikulić, Udruga PaRiter; Marinella Matejčić, Udruga PaRiter; Duška Car Drljača, Udruga U.Z.O.R. ; Anđela Bakić, Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade; predstavnici medija.

D N E V N I R E D

1. Predstavljanje rezultata istraživanja o usklađivanju obiteljskih i poslovnih obveza u sklopu projekta *Žene na tržištu rada – procjena utjecaja roda* (Dijana Ljubanović, asistentica na projektu iz Udruge B.a.B.e.)
2. Usvajanje zapisnika sa 8. sjednice Povjerenstva, 21.4. 2016.

Točka 1.

Predstavljanje rezultata istraživanja o usklađivanju obiteljskih i poslovnih obveza u sklopu projekta *Žene na tržištu rada – procjena utjecaja roda* (Dijana Ljubanović, asistentica na projektu iz Udruge B.a.B.e.)

Predsjednica Povjerenstva Irene Gregorović-Filipčić pozdravila je sve prisutne i zahvalila na dolasku, a poseban pozdrav uputila je Dijani Ljubanović iz Udruge B.a.B.e.

Nadalje, Predsjednica je naglasila važnost pitanja usklađenosti obiteljskih i poslovnih obveza kojima se bavi i Europska komisija u svom godišnjem izvješću, pa iako žene u prosjeku rade više, većinu zaposlenih čine muškarci.

Također, iznosi da je zanimljiv i porazan podatak da žene obavljaju 3/4 kućanskih poslova, 2/3 poslova oko brige za djecu, a u prosjeku imaju i do 40% niže mirovine. Što se tiče sive ekonomije, koja najviše pogađa žene, Hrvatska zauzima 2. mjesto u Europi, a prema podacima Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova samo 2% muškaraca u Hrvatskoj uzima roditeljski dopust.

Nadalje prepušta riječ Dijani Ljubanović, asistentici na projektu iz Udruge B.a.B.e. koja je pozdravila prisutne i zahvalila na dolasku, uz napomenu da će im prezentacija biti dostavljena na e-mail adresu te da će s vremenom biti pretočena u priručnik koji će biti dostavljen u sve jedinice lokalne zajednice.

U predstavljanju projekta iznosi da je implementacija projekta započela početkom prošle godine te da projekt provodi udruga B.a.b.e. (Budi aktivna, Budi emancipirana) u partnerstvu s Fakultetom političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, udrugom Legalina iz Gračaca, udrugom VIMIO iz Vukovara i Gradom Zagrebom, a opći cilj je doprinos unaprjeđenju afirmacijskih aktivnosti organizacija civilnog društva koje su usmjerene na transparentnost i dobro upravljanje hrvatske javne uprave na polju rodne ravnopravnosti, s naglaskom na one politike koje pridonose stvaranju pozitivnog okruženja za žene na tržištu rada. Istraživanje je obuhvatilo 1.260 kućanstava iz 300 jedinica lokalne samouprave.

Predstavljajući rezultate istraživanja istaknula je kako je za ravnopravnost spolova neophodno uključivanje muškaraca na svim razinama. Rezultati istraživanja provedenog

prošle godine u jedinicama lokalne i regionalne uprave, te među građanima pokazuju da je mali broj žena upoznat sa svojim pravima vezanima uz porodiljni i roditeljski dopust. Kad je riječ o pitanjima roda i rada, fleksibilno radno vrijeme je poželjno, no teško izvedivo. Zbog Zakona o radu koji predviđa "ugovore na određeno", majke postaju nepopularna radna snaga te im se često nakon povratka s porodiljnog dopusta ugovor o radu ne produžava, a i sami poslodavci se prilikom zapošljavanja odnose veoma diskriminatorno na način da se ženama u većini slučajeva postavljaju pitanja o planiranju obitelji, dok se čak 83% muškaraca nikada nije susrelo s pitanjima o obitelji, broju i dobi djece. Predstavljajući neke od statističkih podataka iznosi kako postoji velika razlika između potpora za opremu novorođenog djeteta po županijama, pa i između gradova u istoj županiji. Također, prilikom ispitivanja stavova građana, istraživale su se deklarativna i praktična razina, pa iako su stavovi i muškaraca i žena prilično izjednačeni kad je riječ o kućanskim poslovima, u praksi su razlike velike. Razlike postoje i u mnogim drugim životnim sferama, ravnopravnost spolova u našem društvu još uvijek je većinom samo deklarativna i trebat će dosta rada na osvješćivanju i muškaraca i žena kako bi izjednačena podjela poslova postala norma.

Predsjednica Povjerenstva je zahvalila Dijani Ljubanović i otvorila raspravu.

Ankica Perhat, pročelnica Odjela za zdravstvo i socijalnu skrb Grada Rijeke, pohvalila je istraživanje uz napomenu da je vrlo teško neke mjere provesti u djelo zbog konzervativnog razmišljanja te ističe da je Grad Rijeka otvorio Poludnevni boravak za starije osobe ali nije zaživio. Nadalje, napominje da u istraživanju nisu spomenute žene sa invaliditetom te daje informaciju da je Grad Rijeka osnovao Centar za profesionalnu rehabilitaciju koji je 1.4.2016. započeo sa radom u Lošinjskoj 16 s ciljem pomoći osobama s invaliditetom kod zapošljavanja, a kojih je na području Grada 300-400. Što se tiče naknade za novorođenče iznosi da je u Gradu Rijeci naknada utvrđena po materijalnom statusu, tako da se svima isplaćuje 1.500,00 kn za novorođenče, a socijalno ugroženima još 2.000,00 kn.

Aitanga Drog iz Matice umirovljenika Grada Rijeke iznosi težak položaj žena u trgovinama na malo o čemu bi se svakako trebalo govoriti obzirom da su potpuno nezaštićene.

Jadranka Tomašić, predstojnica Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Regionalni ured Rijeka, ujedno i članica ovog Povjerenstva smatra da bi se svakako trebalo govoriti i o jednakoj plaći za jednaki rad, iznoseći podatak da muškarac godišnje zaradi 10.000,00 kn više od žene za jednaki rad. Što se tiče žena u trgovini na malo iznosi da je najviše zapošljavanja upravo u trgovini iz razloga što je zapošljavanje na određeno vrijeme. Iznosi podatak da je u Primorsko-goranskoj županiji, u dobi 40 – 49 godina starosti, veći broj nezaposlenih žena nego muškaraca.

Davorka Guštin, ravnateljica Dječjeg vrtića Rijeka, iznosi podatak da su u Rijeci sva djeca čija oba roditelja rade uključena u vrtiće, uz napomenu da vrtići u rubnim dijelovima grada oskudijevaju sa kapacitetom što će se popraviti obzirom da je najava izgradnje još dva vrtića. Nadalje, u Rijeci su ustrojena i tri podcentra i to jedan za djecu sa autizmom, jedan za djecu sa motoričkim oštećenjima i jedan za djecu s teškoćama intelektualnog razvoja. Također u Rijeci je i jedan smjenski vrtić koji u potpunosti zadovoljava potrebe roditelja. Napominje da se u vrtićima u Rijeci svakodnevno primaju u radni odgojitelji te da na Zavodu za zapošljavanje u Rijeci nema niti jedan odgojitelj predškolskog odgoja.

Irene Gregorović – Filipčić iznosi da Dječjem vrtiću Rijeka prednost imaju djeca samohranih roditelja.

Gordana Saršon, ravnateljica Centra za rehabilitaciju Rijeka, ujedno i članica ovog Povjerenstva iznosi podatak da je u Centru u radnom odnosu najviše žena te navodi problem dobivanja suglasnosti za zapošljavanje za skrb o ovako teškoj populaciji. Napominje da skrb o ovoj populaciji je 94% na teret majke. Mišljenja je da bi sve domove trebalo deinstitucionalizirati i na taj način bi se više ljudi zaposlilo, a trošak ne bi bio veći. Što se tiče domova za starije osobe iznosi da se u zadnje dvije godine situacija znatno poboljšala, a podatak da se za smještaj u dom čeka više od dvije godine nije točan. Smještavanje u dom za starije osobe rješenjem Centra za socijalnu skrb je u roku od 24 sata.

Gordana Kovačević i Milena Kraljević, članice ovog Povjerenstva smatraju da bi se svakako trebalo govoriti i o odlasku žena na rad u Italiju i to nakon zarađene mirovine ili za vrijeme godišnjeg odmora.

Tina Kovačić, SOS telefon – Grad Rijeka, mišljenja je da bi se trebalo razmišljati o nekom servisu na nacionalnoj razini koji bi savjetovao žene o njihovim pravima i njihovom osnaživanju, obzirom da su imali slučaj da žena bivšem mužu kuha, pere robu kao da je to njena obaveza.

Ivanka Bralić, članica ovog Povjerenstva smatra da bi se svakako trebalo poraditi i na osvješćivanju muškaraca.

Predsjednica Povjerenstva se zahvalila sudionicima i zaključila raspravu.

Točka 2.

Usvajanje zapisnika sa 8. sjednice Povjerenstva, 21.4. 2016.

Na zapisnik nije bilo primjedbi pa je isti jednoglasno usvojen.

Sve članice Povjerenstva su se složile da u odgovoru ravnatelju Doma zdravlja PGŽ treba napraviti izmjenu kako se u jednom dijelu ne bi navodilo „spolno zlostavljanje“, a u drugom „spolno uznemiravanje“ te provjeriti iz koje godine su Narodne novine u kojima je izašao Zakon o državnim službenicima.

Predsjednica Povjerenstva daje informaciju da nije uspjela stupiti u kontakt sa Pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom kako bi zajedno utvrdile temu za sjednicu koja će se održati u lipnju pa je zadužena tajnica Anđela Bakić da kontaktira Pravobraniteljicu.

Sjednica je zaključena u 13,30 sati.

Zapisnik sastavila

Anđela Bakić

Predsjednica

Irene Gregorović-Filipčić